ה א מיי' פ"ג מה' עדות הל' ו סמג עשין קט טוש"ע ח"מ סימן מו

מעיף לח בהגה"ה:

פסקי רי"ד (המשך)

באיסורין. פי׳ שהרי האמינה תורה כל אחד

אחד על הפרשת תרומה

ועל השחיטה וניקור הגיד והחלב: אימור דאמרינז

חתיכה ספק של חלב ספק

של שומן דלא איתחזק איסורא. פי׳ איסורא דחלב בתוך חתיכה גופה הכא

איתחזק איסורא פי' איסורא דא"א והוי דבו

שכערוה פחוח משוים. פי׳

, הכא כתיב כי מצא בה ערות דבר וכתיב התם על

פי שנים עדים יקום דבו

י ומטבל ושחיטה לא גמרינן

. לה דהתם בידו לתקנם

לה דהונם בידו להקנם לפיכך נאמן עליהן ע״א: ומהדר בדין הוא דקיום

שטרות נמי לא ליבעי תרי

בי ב החתומים על השטר נעשה

כמי שנחקרה עדותן בב״ד פי׳ ולזיופא לא חיישינן דלא חציף איניש לזייפו

י. ורבנן הוא דאצרכוה פי׳

למיחש למילתא משום f)

דאיכא דמשכח לזה כתוב כגון שנכתב לשם בני עירו

כגון שנכוגב לשם בני עידו כו' כדאמרן לעיל: ומשום עיגונא אקילו בה רבנן.

. הקילו להאמיז ע״א לבדו:

. זאי קולא הוא האי חומר

הוא. פי׳ דאי מצרכת לה

חרי למימר רפוי וכחר לא אתי בעל ומערער חד אתי בעל ומערער ופסול ליה

ואוקי חד להדי חד ואוקי

איתתא אחזקתה: כיון דאמר מר לקמן בשמעתין

יאמו כור יקמן בספורן בפני כמה ינתנו לה ר' יוחנן ור' חנינא חד אמר

. בפני ב׳ וחד אמר בפני ג׳

מעיקרא מדקדק ולא אתי

לקבלו מיד הבעל ונודע

שברצונו מגרשה ובכשרות נכתב ונחתם

הילכר הימנוה רבנן כבי

איקיים גיטא ואי אתי בעל

. ומערער לא משגחינן ביה:

ולוכא דלא חייש לאין ולרבא דלא חייש לאין בקיאים לשמה וטעמא הוא לפי שאין עדים

נחתם ותו לא בפני נכתב למה לי. פירוש שמאחר

שהצריכוהו לומר בפני נכתב ש"מ דטעמא הוא

לפי שאין בקיאים לשמה כרבה: ומהדר דלמא אתי

לאיחלופי בקיום שטרות

רעלמא רע״א. פי׳ אי הוה

דלקיומי שטרות קאתי

ומאן דחזי סבר כל שטרות

נמי מיקיימו בחד דאמר

. אני מכיר חתימתו מש״ה

נכתב דלא ליתי לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא

:שטרא כ"א על החתימה

מוכחא מילתא

לאורועי אנפשיה. מתחלה הוא מז

שבערוה

ואין

א) [יבמות פח.], ב) [לקמן ה:], ג) [לעיל ב: וש"נ], ד) [שם וש"נ], ה) כתובות ים: ו) ועי׳ מום׳ כמובות ט) ס"א והא מוכחא מילתא. י) בדפו״ר הגירסה: ידענו, ועי׳ מהרש״ה מהרש״ל מהר"ם,

גליון הש"ם

תום' ד"ה האי בו' לא שייך למפרך. לא זכיתי להבין דבריהם הקדושים כיון דסמכינן על סברא דרייקא דבעלה מת ממילא זייך שיבוא ולא אמי חומרא ושאני הכא דאף דסמכינן דהשליח אומר אמת מ"מ שמא יבוא בעל ויערער בשקר. וה" יאיר עיני:

מוסף תוספות

א. היו לו שתי נשים ושמותיהן שוין. לעכ"ל. ב. בעדי מסירה. לענ"ל. ג. דאמר עדי חתימה כרתי אפי׳ גדולה לא מצי לגרש. מוס׳ הלח״ש. T. ולר׳ אלעזר בעינן שיהא מוכיח לעדי מסירה הי מיניהו מגרש כמו לר"מ הי מיניהו מגרש כמו לר"מ בעדי חתימה. דלקמן בפ' בתרא אהך מתני' דב' ששלחו ב' גיטין נותן שתיהן לזו ושתיהן לזו מוקי לה בגמ' דלא כר' אומר בעלה של זו עשני שליח כיון דאין כאן הוכחה לעידי מסירה. מוס׳ הוכחה לעידי מסירה. מוסי הרח"ש ועע"ש וברשב"ל שכתבו לישב דעת רש" נחופנים שונים. ה. ושמא מתוך כך לבן של בנ"א ותמנע מלינשא. ו. בחתימה, לא מהני ידענו. תוס׳ הרל״ש, I. ולא חייש רבא לטעמא כשאומר כשאומו שו או.. מוס הרח"ש, ח אבל בלשון שמועיל למר, ולמר אינו מועיל, בהא לא איירי. מוס׳ מועיל, בואלא איירי נווקל סלח"ש. 0. [אהא ד]תנן לקמן 'בפני נכתב כלו ובפני נחתם חציו, פסול', ואמר רבא עלה. לשכ"ח. '. מ"ט, אתי לאחלופי י. מ"ם, אתי לאחלופי בקיום שברות דעלמא, בקיום שרות דעלמא, דממונא אפומא דחד סהדא. ישב הדיה, אינה אינה אינה אינה אינה אינה אינה בהדיה, בסול. מענ"ל. יב. כי אמר נמי עד אחד ב. כי אמר נמי עד אחד בפני נחתם. מום' המ'"ש. ג. בשאר שטרות. מום' המ'"ש. ד. דאין עדים מצויין לקיימו. מום' מצויין לקיימו. נוסי הלח"ש, 110. דבתרא הוא ודאי שפיר הוה ידע מסקנא דשמעתא דרבה אית ליה דרבא ואמאי

שטרות דעלמא לקיימינהו בעד

אחד: מאן האי הנא. דמתניתין:

פסקי רי"ד

רחיק. רשנ״ל. IU. והשתא ניחא דכולה

הך סוגיא שייכא למימר אפי׳ לפי מסקנא

רם בים יום. דשמעתין. תוס' הרא״ש.

אזלא כותיה: ולרבא דאמר ארא כווניוז דרו בא דאמו לפי שאין עדים מצויין לקיימו ליבעי תרי מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא: ע"א נאמן

משום עיגונא אקילו בה. להימניה לשליח: האי קולא היא. בתמיה: דאי מלרכת תרי. למימר לשמה תו לא מלי בעל לערער השתא אתי ומערער ואוקי חד לבהדי חד: כיון דאמר מר. לקמן (דף ה:): בפני כמה נוסנו. שליח זה לאשתו ואומר בפניהם בפני נכתב בפני שנים

וכו': מעיקרא מידק דייק. השליח כשמקבלו מיד הבעל ויודע בו שברלון משום עיגונא אקילו בה רבנן האי קולא הוא מגרשה ולא יבא ויערער עוד ואי נמי חומרא הוא דאי מצרכת ליה תרי לא אתי עורר אינו נאמן דודאי דק במילתא בעל מערער ופסיל ליה חד אתי בעל ומערער שפיר: נעשה למי שנחקרה עדותן ופסיל ליה כיון דאמר מר יבפני כמה נותנו בב"ד. דלא חליף איניש לזיופי: אחי למיגוייה. דלא יאמר כולהו. ואמרינן לה רבי יוחנן ור' חנינא חד אמר בפני ב' וחד לקמן (שם) כל המשנה ממטבע שטבעו אמר בפני ג' מעיקרא מידק דייק ולא אתי חכמים בגיטין הולד ממזר: חדא לאורועי נפשיה ולרבא דאמר לפי שאין עדים מתלת. תיבות לגון בפני נכתב לשמה: מצויין לקיימו ליבעי תרי מידי דהוה אקיום גייו. דזימנין דלא אמר אלא בפני שטרות דעלמא יעד א' נאמן באיסורין אימר נכתב: חדא מסרסי. כגון בפני דאמרינן עד אחד נאמן באיסורין כגון חתיכה נכתב: לא גייו. וממילא שיילינו ליה אי נכתב לשמה ואמר אין אי נמי סתמא ספק של חלב ספק של שומן דלא איתחזק איסורא אבל הכא איתחזק איסורא דאשת שי (לשמה) קא מסהיד. ומיהו בפ"נ ובפני נחתם אלרכוה דכתיבה וחתימה איש הוי דבר שבערוה יואין דבר שבערוה בעינן לשמה וכיון דכל חדא מילתא פחות מב' בדין הוא דבקיום שמרות נמי לא באפי נפשה היא לא גייו: א״כ. דטעמא ליבעי כדר"ל דאמר ר"ל סאעדים החתומים על משום היום הוא בפני נכתב למה השמר ∘נעשו כמי שנחקרה עדותן בב״ד לי: ורבא בדין הוא. דלא בעי למימר ורבנן הוא דאצרוך והכא משום עיגונא אקילו נכתב: אלא. משום הכי אלרכוה: בה רבנן האי קולא הוא חומרא הוא דאי דא"כ. דלא אמר נכתב: אמי לאיחלופי כו'. דמוכחה מילתה דלקיומי התי מצרכת ליה תרי לא אתי בעל מערער ופסיל הבו בול החדות לא אול בעל בועו עו דבט ליה כיון ליה חד אתי בעל ומערער ופסיל ליה כיון דאמר מר בפני כמה נותנו לה רבי יוחנן ורבי ומאן דחזי סבר כל שטרות נמי בחד מיקיימי אי אתי חד סהדא ואמר מכיר אני כתב ידי העדים: התם. גבי חנינא חד אמר בפני שנים וחד אמר בפני ג' קיום שטרות יודעים אנו שזה כתב מעיקרא מידק דייק ולא אתי לאורועי נפשיה העדים הוא דקאמרי: הכא בפני ורבא מאי מעמא לא אמר כרבה אמר לך מי קחמר. שולח קח מוכחה מילתה: הכה קתני בפני נכתב לשמה בפני נחתם לשמה אשה מהימנא. אם הביאה גט ורבה בדין הוא דליתני הכי אלא דאי מפשת לחבירתה ואמרה בפ"נ מהימנא כדתנן בפ"ב (לקמן דף כג:) אף הנשים שאינן ליה דיבורא אתי למגזייה השתא גמי אתי נאמנות לומר מת בעליהן כו': בעל למגזייה חדא מתלת גאיז חדא מתרתי לא דבר. אותו שמוליא השטר והשטר גאיז ורבה מ"ם לא אמר כרבא אמר לך א"כ שלו: הכח בעל דבר מהימן. החשה ניתני בפני נחתם ותו לא בפני נכתב ל"ל עלמה מביאה את גיטה ממדה"י בתורת ש"מ בעיגן לשמה ורבא בדין הוא דליתני שליחות כגון דאמר לה בעלה אל הכי אלא דא"כ "אתי לאיחלופי בקיום שטרות תתגרשי בו אלא בב"ד ובלבד שתהא לריכה לומר בפ"נ ובפני נחתם וכו" דעלמא בעד אחר ורבה מי דמי התם ידעינן הכא בפני התם אשה לא מהימנא בפ"ב (שס): אטו הכא כי אמר יודע אני מי לא מהימן. הואיל ולדידיה הכא אשה מהימנא התם בעל דבר לא טעמא משום קיומא הוא אי אמר יודע מהימן הכא בעל דבר מהימן ורבא אמר אני בחתימת ידי העדים מי לא לך אמו הכא כי אמרי ידעינן מי לא מהימן דמה לי בפני מה לי יודע אני מהימני וכיון דכי אמרי ידעינן מהימני אתי וכיון דהכי הוא אי לאו דמלרכינן לאיחלופי בקיום שמרות דעלמא בעד אחד נמי אכתיבה דתיהוי היכר בין ולרבה דאמר לפי שאין בקיאין לשמה גיטין לשטרות אתי לאיחלופי בקיום

אפילו נכתב לשמו פסול לגרש בו לר' מאיר כדאמרינן בריש כל הגט (נקמן דף כד:) א כתב לגרש בו את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה וקאמר בגמ' קטנה הוא דלא מלי מגרש הא גדולה מגרש מוקי לה ב כר' אלעזר ולא כר"מג משום דבעינן שיהא מוכיח מתוך עדי החתימה הי

דעלמא. וא״ת כיון דאין לריך

ונחתם דייק טפי דמרע אנפשיה טובא

כשאמר בפני נעשה הכל והוא לא ראה מכשיאמר ידעתי וא"מ ואמאי לא מהני ידעתי לרבה כמו לרבא על כרחך משום דלרבה הוי טעמא משום לשמה ואכתי תיקשי רבה מ"ט לא אמר כרבא דמפ" טעמא משום קיום ויועיל ידעתי ולריך בפני נכתב דלא אחר לאיחלופי ואור"י דמכח מתני׳ דבריש פ״ב (לקפן דף טו.) דקתני אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפנינו נחתם כשר משמע ליה לרבה דידענו לא מהני¹: אשר בי אמרי ידענו מי לא מהימני. פי בקונטרס הואיל ולדידיה טעתא משום קיותא מה לי בפני ומה לי יודע אני¹ משמע שרולה לותר דשליח מהימן כי אמר יודע אני והא דנקט כי אמרי ידענו לשון רבים ולא אמר כי אמר ידעתי משום דאשלוחין דעלמא קאי ולעיל לא בעי למימר ידעתי איכא בינייהו דלא בעי למינקט אלא הנהו דלמר לריך ולמר לא לריך ח אבל תימה הוא דבכל דוכתי נקט לרבא בפני נחתם לאו דוקא ועוד אי בחד נמי מהני ידעתי היכי קאמר רבא ברפ"ב (לקמן דף טו.) "אפילו הוא ואחר מעידין על חתימת עד שני פסול' דאי לא הוה אלא האי שליח דמכיר שתי חתימות הוה כשר והשתא משום דבא אחד מהשוק לסייעו בחתימת שני יפסל אע"ג דבקונטרס פי' התם דהיינו הא דפריך ליה רב אשי מי איכא מידי דאילו מסיק איהו לכולי דיבורא כשר א וכו׳ מ״מ אין סברא כלל שהיה רבא טועה בכך ונראה דידעחי לא מהני אפילו לרבא עד שיאמר בפ"נ ונחתם משום דדייק טפי כדפירשנו והכי מפרש ר' משולם אטו כי אמרי ידענו שנים מעלמא שיקיימו גט זה מי

מאן האי תנא דבעי כתיבה לשמה ובעי

חתימה

לא מהימני והואיל ומהני בזה קיום דמהני בשאר שטרות יב אתי לאיחלופי"ג: **ברוץ דאידו אמרי ידענו** בו'. וקושיא דאשה ובעל דבר לא אש לתרך דלא שכיח דמייתי גיטא וכי מייתי עד כשר אתי לאיחלופי:

באן האי תנא דבעי בתיבה לשמה ובעי חתימה לשמה. וח״ם למחי דמסקינן דרכה חים ליה דרכח דוקי מתני׳ כרכי חלעזר וחיי בפני נכתב משום לשמה ובפני נחתם משום שאין עדים מלויין לקיימו ודוחק לומר דכולה הך סוגיא וגם רב אשי יו דאמר לקמן ר' יהודה היא איירי למאי דס"ד מעיקרא וי"ל דרבה אף לפי המסקנא בעי חתימה לשמה כיון דידענו לא מהני דאי מהני לפי המסקנא תיקשי רבה מ"ט לא אמר כרבא וליכא למימר הא דלא מהני ידענו היינו משום איחלופי דהא כיון דלריך לומר בפני נכתב משום לשמה לא אתי לאיחלופי שו:

מינייהו מגרשה ובסמוך בעי לאוקומי מתני׳ כר״מ ואפילו לרבי אלעזר לריך עדי מסירה שידעו שעשאו הבעל שליח וליכא ד ואור״י דהא דאלרוך רבנן הכא היינו כדי שלא יערער הבעל ויאמר שכתבו הסופר כדי להתלמד והוא החתים עליו עדים שהוא לא סיה בקי לשמה: האי קולא הוא חומרא הוא. בריש האשה רבה (יבמות דף פח.) גבי מתוך חומרא שהחמרת עליה בסופה דפריך לא לחמיר ולא ליקל ומשני משום עיגונה הקילו בה רבנן ° לא שייך למיפרך האי קולא הוא חומרא הוא דאי מנרכת לה תרי ובא בעלה מותרת לחזור כדאמרינן התם והשתח בחד תלח מוה ומוה דהתם זימנין דלא אפשר לתקן כשלא ראה אלא אחד שהיה מכיר שהוא בעלה ואפילו היו שם הרבה מי יביאם בכאו להעיד אבל כאן יכול לשלחו בשנים: הרי בעל מערער ופסיל ליה. יש לפרש דפסיל ליה ממש אע"ג דלא מהימן וליכא אלא לעז בעלמא

מיפסל וא"ת א"כ מאי ס"ד דמהני בפני נכתב כיון דאכתי איכא לעז וי"ל דס"ד דמהני דרוב פעמים לא יוליא שיסבור שלא יאמינוהו ומיהו אי מפיק ליה מיפסל ולמאי דס"ד הא דקתני אם יש עליו עוררין יתקיים בחותמיו קאי נמי אהמביא גט ממדה"י ומשני מידק דייק ולא אתי בעל לערער ואפי׳ אם יערער לא יאמינוהו וליכא לעז כלל ומיהו אין נראה לר"י לפרש כן שיהא פסול משום לעז בעלמא כיון דקים לן שהוא כשר ועוד מדלא תנן ברישא המביא גט ממדה"י אם יש עליו עוררין וכו' כדקתני בסיפא ונראה לפרש ופסיל ליה היינו שיאמינוהו ללעז ה אבל מ״מ הגט כשר:

אתי לאיחלופי בקיום שטרות לומר בפני נכתב אלא משום איחלופי אמאי פסיל בריש פ"ב (לקמן דף טו.) בפני נכתב חליו אחרון טפי מחליו

ראשון וי"ל דבחליו ראשון יש בו שם האיש והאשה והומן שהוא עיקר הגט מינכר מילתא ולא אתי לאיחלופי: הכא בפני. אבל "ידעתי אין מועיל וטעמא דכשאמר

לכאורה זה יתכן לעילגבי מימרא דרבה אבל הכא הכוונה דרבנן מ"מ חששו